

157 = 62213 - 2052

JAARVERSLAG 2002

BIBLIOTHEEK WAGENINGEN UR

Bibliotheek Wageningen UR
Gen. Foulkesweg 19
Postbus 9100
6700 HA Wageningen
tel. 0317 484440, fax 0317 484761
helpdesk.library@wur.nl
library.wur.nl

Omslag: Over enkele jaren verrijst in het gebied De Born in Wageningen het Forumgebouw, waarin de interactie tussen onderwijs en informatievoorziening beter vorm krijgt.

Foto: Bobby de Vos

INHOUD

Woord vooraf	4
2002 in het kort	5
Identiteit en expertise	6
Van vraag naar document	8
Voorlichting en instructie	16
Een dozijn Netwerkdagen	18
Ambitieuze projecten	19
Strategische ontwikkelingen	22
Op weg naar nieuwbouw	25
Personeel en organisatie	27
De bibliotheek in cijfers	29
Publicaties en voordrachten	30
Deelnemende bibliotheken aan NLI	31
Lijst van afkortingen	33

WOORD VOORAF

Mijn laatste zin in het Voorwoord voor het Jaarverslag 2001 van Bibliotheek Wageningen UR luidde, "Hoewel de implementatie (van de reorganisatie, L.W.) nog enige maanden zou gaan vergen, kwam schuchter de 'we-kunnen-weer-aan-het-werk' energie te voorschijn."

Welnu, dat viel niet mee. Vrijwel aansluitend op de implementatie volgde een vacaturestop die ons, in maar langzaam afnemende mate, het hele jaar parten heeft gespeeld en die zeker heeft bijgedragen aan de hoge werkdruk zoals die in een onderzoek daarnaar werd geregistreerd. In juli volgde de opgave om een begroting 2003 voor te bereiden die een bezuiniging van 20% bovenop de reeds bestaande reorganisatiebezuiniging inhield. Analyses leerden al snel dat daartoe grote delen van de Bibliotheek moesten worden opgeheven. In één scenario, waarin de Bibliotheek zelf voor de wachtgeldverplichtingen zou moeten opdraaien, kon deze extra bezuiniging zelfs niet meer worden gehaald als de gehele bibliotheek werd opgeheven! Na maandenlange onderhandelingen kon het Facilitair Bedrijf, waar de Bibliotheek deel van uitmaakt, in november bereiken dat de extra bezuiniging werd teruggebracht tot ruim 2%. Nog altijd een lastige, maar niet langer een onmogelijke opgave. Een opsteker was, dat voor het eerst sinds twee jaar weer een klein innovatiebudget voor 2003 in het vooruitzicht werd gesteld.

Onder deze dreigende lucht werd desondanks veel bereikt en het Jaarverslag getuigt daarvan. Steeds meer ontwikkelt de Bibliotheek zich als de wetenschappelijke content manager van Wageningen UR. De interactie met het onderwijs, als het gaat om e-learning en PGO-onderwijs, en onderzoek, via nieuwe wegen van digitaal publiceren, neemt toe. Bij het onderhouden en versterken van de kennisinfrastructuur van Wageningen UR speelt de Bibliotheek een groeiende rol. Regelmatig lopen medewerkers van de Bibliotheek daarbij nog tegen centrale of lokale initiatieven aan die 'het wiel opnieuw proberen uit te vinden'. Door een betere profilering en het leveren van kwaliteit, niet alleen inhoudelijk, maar ook planmatig, zal de Bibliotheek duidelijker moeten maken dat haar systemen en expertise een kritische succesfactor zijn voor Wageningen UR. Het overbrengen van deze boodschap aan het management van de kennisenheden, onderzoekscholen, onderwijsinstituten en beleidsmedewerkers is een kernthema voor de Bibliotheek. Het voor u liggende verslag probeert daaraan een bijdrage te leveren. Daarnaast legt het verantwoording af over een niet gemakkelijk, maar uiteindelijk zeer vruchtbaar jaar.

Leo Waaijers,
Bibliothecaris Wageningen UR.

2002 IN HET KORT

(cijfer) verwijst naar pagina in de tekst

- De reorganisatie van Bibliotheek Wageningen UR werd in Hotel De Wereld feestelijk afgerond en haar nieuwe identiteit gepresenteerd (6)
- Om de ontwikkeling en het gebruik te bevorderen is ARTIK als proef twee jaar gratis te raadplegen (12)
- De bekendheid, het gebruik en de waardering van elektronische bestanden nemen gestaag toe (11)
- Het e-only-beleid voor tijdschriften is met kracht voortgezet. Het aanbod van fulltext elektronische tijdschriften neemt sterk toe (12)
- De Personal Desktop Library (My Library) is geïntroduceerd (14)
- De duizendste deelnemer aan een cursus van de Bibliotheek werd gehuldigd (16)
- Voor het eerst is een intern opleidingsplan opgesteld en uitgevoerd (17)
- Er is gekozen voor een XML-georiënteerd bibliotheeksysteem met Oracle voor het onderliggend databeheer (20)
- De voorbereiding van de verhuizing naar het Forum vordert (20)
- E-publishing is een nieuw speerpunt (22)
- De Dreijenborchbibliotheek is definitief gesloten (25)
- De nieuwbouw van het Forum krijgt vorm op papier (26)

IDENTITEIT EN EXPERTISE

Identiteit

Wat we doen:

Wij nemen actief deel in het proces van kenniscommunicatie van Wageningen UR. Daartoe verwerven en selecteren wij wetenschappelijke kennisbronnen op basis van kwaliteit, bewaren die betrouwbaar en duurzaam, ontsluiten deze kennisvoorraad volgens internationale standaarden, zetten die in bij onderwijs en onderzoek en geven open toegang tot deze bronnen. Lezers geven wij informatie en assistentie, schrijvers bieden wij een uitstekend publicatieplatform, studenten leren wij informatie op kwaliteit te beoordelen. Kortom, wij leveren Wageningen UR een kennisintensieve werk- en studieuomgeving en derden een zicht op de Wageningse kennisproductie.

Voor wie we werken:

Wij nemen de behoeften van onze klanten - studenten, onderzoekers en docenten - als uitgangspunt. Daarbij zijn de bibliotheekcommissies een onmisbaar klankbord. Bij de ontwikkeling van nieuwe producten betrekken wij onze klanten als partner.

In opdracht van de Raad van Bestuur onderhouden wij een hoogwaardige, deels publieke, kennisinfrastructuur voor Wageningen UR, voor Nederland en ver daarbuiten. Deze kennisinfrastructuur verrijken wij via projecten en opdrachten, zowel van binnen als van buiten Wageningen UR. Bij het verwerven van externe opdrachten treedt de Bibliotheek marktconform op, waarbij overigens versterking van de reputatie van Wageningen UR en leereffecten voor onszelf elementen kunnen zijn bij de prijsvorming.

Als wetenschappelijke bibliotheek met een erkende nationale taak leveren wij een bijdrage aan het kennisgebied van de life sciences, met name voor laboratoria, het hoger onderwijs, overheden en andere universiteiten. Een bijzondere plaats nemen de Wageningse alumni in.

Waar we zijn:

Wij zijn 24 uur per dag wereldwijd open via het Web, met als voorlopig hoogtepunt "My Library", een persoonlijke bibliotheek van bestanden en internetbronnen met nieuwsattending. Onze fysieke locaties richten wij in als oases van bedrijvige rust dicht bij de gebruiker, plaatsen waar professionele hulp kan worden geboden en waar uitstekende voorzieningen aanwezig zijn voor informatieverwerven en -verwerken. Het nieuwe Forumgebouw biedt Wageningen UR een uitgelezen kans om de groeiende vervlechting van onderwijs en kennisinfrastructuur ook ruimtelijk vorm te gaan geven. In dialoog met de Onderwijsinstituten ontwikkelen wij de visie daarop.

Samen zijn we sterker:

Wij streven als organisatie niet zonder meer naar kwantitatieve groei; om onze doelstellingen te verwezenlijken zoeken wij eerder onze kracht in samenwerking met vooraanstaande collega's, sponsors en leveranciers. Wij zijn de gezaghebbende en vanzelfsprekende informatiepartner binnen Wageningen UR; wereldwijd behoren wij tot de erkende topspelers.

En dit is onze motivatie:

Wij voelen ons thuis in de snel veranderende kenniswereld en zijn permanent gericht op leren: op organisatie - en op persoonlijke ontwikkeling. Wij zetten ons in voor een volwassen organisatie waarin kennis van zaken, klantgerichtheid en kwaliteitsbesef op alle werkplekken tot hun recht komen.

Een goede persoonlijke ontwikkeling krijgt daarbij zijn weerslag in een uitdagende loopbaan, binnen en buiten de Bibliotheek Wageningen UR.

Expertise

Bibliotheek Wageningen UR heeft expertise op het gebied van de wetenschappelijke informatievoorziening en kenniscommunicatie:

- Selectie en contentmanagement
- Logistiek
- Informatiebemiddeling
- Informatietechnologie

Selectie en contentmanagement ontwikkelt collectievormingsprofielen om wetenschappelijke informatie (kennisbronnen) te selecteren en aan te schaffen, zowel bibliografisch, fulltext of als databank. Deze profielen worden voortdurend actueel gehouden in relatie met veranderende aandachtsgebieden binnen het onderzoek en onderwijs van Wageningen UR en in de maatschappij.

Selectie en contentmanagement omvat ook het verwerven van licenties voor de toegang tot elders beschikbare kennisbronnen en het inhoudelijk ontsluiten van kennisbronnen met een tweetalige (Nederlands en Engels) wetenschappelijke landbouwkundige thesaurus.

Vanuit de opgebouwde expertise worden adviezen aan derden geleverd.

Logistiek zorgt voor de feitelijke aanschaf, het catalogiseren en het ter beschikking stellen van informatie aan gebruikers - van onderzoek tot onderwijs, voorlichting en praktijk - door uitleening en levering van (digitale) kopieën. Moderne technieken worden ingezet om kwaliteit en snelheid te waarborgen.

Informatiebemiddeling is actief bij de ondersteuning van gebruikers bij het zoekproces en de verwerking van wetenschappelijke informatie. Deze expertise wordt ingezet bij de informatiebalies van de bibliotheken. Veel aandacht wordt besteed aan een gebruiksvriendelijke elektronische bibliotheek. Een zoveel mogelijk zelfstandig opererende gebruiker is een hoofddoel. Cursussen, instructie, literatuuronderzoek en computerattendering bieden extra ondersteuning bij het opsporen van informatie en het gebruik van moderne technologie en informatiesystemen.

Informatietechnologie ontwikkelt en onderhoudt systemen voor het integraal afzoeken van heterogene en gedistribueerde informatiebestanden in combinatie met directe toegang tot de onderliggende kennisbronnen.

VAN VRAAG NAAR DOCUMENT
met een blik in het verleden

Introductie

De universiteitsbibliotheeken zorgen samen met de Koninklijke Bibliotheek en het Nederlands Instituut voor Wetenschappelijke Informatiediensten (NIWI) voor een uitstekende dekking van wetenschappelijke en vakgerichte informatiebronnen in Nederland. In dit verband staat Bibliotheek Wageningen UR voor de volgende wetenschaps- of vakgebieden:

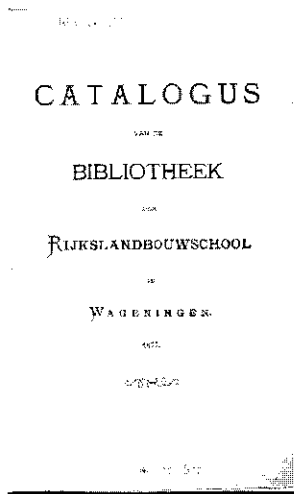
- Agrotechnologie en Voeding
- Groene ruimte
- Plantwetenschappen
- Dierwetenschappen
- Maatschappijwetenschappen

Voor de meeste van haar gebieden is Bibliotheek Wageningen UR de enige wetenschappelijke bibliotheek in Nederland. Hierdoor hebben wij een grote verantwoordelijkheid op het gebied van de collectievorming, het beheer en de conservering van de collecties. Bibliotheek Wageningen UR draagt nu en in de toekomst zorg voor een stabiele, gegarandeerde, openbaar toegankelijke collectie op haar vakgebieden. Er moet snel worden ingespeeld op verschuivingen in aandachtsgebieden, maar dit mag niet leiden tot onherstelbare hiaten op vakgebieden waar (tijdelijk) minder aandacht voor is.

Wetenschappelijke collectie

De Bibliotheek vindt haar oorsprong in de boekerij van de in 1873 opgerichte landbouwschool, een afdeling van de gemeentelijke Hoogere Burger School. De Bibliotheek heeft zich in de loop der jaren ontwikkeld van een paar planken met boeken en andere documenten tot één van de grootste landbouwkundige bibliotheken ter wereld.

Nadat de gemeentelijke landbouwschool in 1876 overging in de Rijkslandbouwschool, nam de boekerij, mede door schenkingen, flink in omvang toe. De gedrukte catalogus van 1877 vermeldt ruim 1200 titels, waaronder ruim 500 afkomstig van de geoloog en landbouwkundige dr. W.C.H. Staring. De catalogus van 1882 beschrijft al 3.719 titels.

In de twintiger jaren van de vorige eeuw kreeg de bibliotheek met de overgang naar de Landbouwhogeschool een grote uitbreiding tot 180.000 titels. Statistieken laten zien dat het bezit van de bibliotheek in 1953 ruim 161.000 titels omvatte met daarnaast nog 111.000 titels op de verschillende locaties buiten de centrale bibliotheek. In 2002 omvat de totale collectie ruim 600.000 titels.

In de laatste decennia is het aantal aangeschafte boeken gestaag afgenomen. Naast het feit dat Wageningen UR nogal 'beta-georiënteerd' is, waardoor tijdschriften van groot belang zijn, zijn er ook budgettaire redenen. Onder de druk van de bezuinigingen zijn noodgedwongen keuzes gemaakt die nadelig zijn uitgevallen voor de boekencollectie. Bovendien speelt een rol dat er steeds meer informatie - o.a. via het internet - beschikbaar is, waardoor men minder is aangewezen is op de boekencollectie van de Bibliotheek.

Als enige wetenschappelijke bibliotheek op haar vakgebied ontvangt de Bibliotheek regelmatig schenkingen waaronder oude en cultureel waardevolle publicaties.

De historische collectie omvat boeken, kaarten, manuscripten en foto's. De Bibliotheek heeft in de loop van de tijd unieke collecties bij elkaar gebracht, die wereldberoemd zijn en veelvuldig worden geraadpleegd. Het historisch materiaal wordt niet uitgeleend. Meer informatie over de historische collecties is te vinden op de website:

library.wur.nl/speccol

Documentatie TUiN en Metamorfoze

Documentatie TUiN is een collectie van ca. 50.000 ontwerptekeningen, foto's, brieven, prentbriefkaarten en ander documentatiemateriaal over de tuin- en landschapsarchitectuur in Nederland vanaf 1570 tot heden. De basis voor deze collectie werd gelegd in 1936 door een schenking van de toonaangevende tuinarchitect Leonard A. Springer aan Bibliotheek Wageningen UR. Springer schonk zijn volledige collectie ontwerpen, documentatiemateriaal, gravures en boeken. In de jaren vijftig is het bezit van de tuinarchitecten K.C. van Nes en D.F. Tersteeg ook naar Wageningen gekomen. Documentatie TUiN is daarna nog verrijkt met vele andere schenkingen van bekende tuinarchitecten.

Tentoonstelling

Vanaf 16 november werd in Teylers museum de tentoonstelling 'Componeren in groen, de tuinen van Leonard Springer' georganiseerd. De Bibliotheek leverde een grote bijdrage in de vorm van beeldmateriaal. Na afloop ontvingen wij van Teylers twee kaarten als schenking voor onze collectie.

Door digitalisering en publicatie op Internet wordt het beeldmateriaal beter toegankelijk voor een groot publiek. Digitalisering voorkomt tevens veelvuldig gebruik en bevordert het behoud van het kwetsbare materiaal. In dit verband is het project 'Automatisering Documentatie TUiN' en onze deelname aan het nationale programma 'Metamorfoze' van belang.

In het project 'Automatisering Documentatie TUiN' wordt het unieke materiaal verzameld in een bestand, dat zowel feitelijke kennis als documentenbeschrijvingen en digitaal beeldmateriaal bevat. Tevens worden gegevens opgenomen uit de 4-delige Gids voor de Nederlandse Tuin- en Landschapsarchitectuur (1996-2000) van C. Oldenburger, A. Backer en E. Blok, uitgegeven door uitgeverij De Hef.

Medio 2003 is Documentatie TUiN via de website van Bibliotheek Wageningen UR beschikbaar:

library.wur.nl

Buitenlandse collecties

Bibliotheek Wageningen heeft enkele bijzondere 'buitenlandse collecties' in huis. Ook deze collecties zijn integraal opgenomen in de AGRALIN-catalogus:

- FAO-collectie met alle door de FAO (Food and Agricultural Organisation) uitgegeven publicaties
- CGIAR-collectie met alle uitgaven van de CGIAR-instituten (Consultative Group on International Agricultural Research)
- Asian Development Bank-collectie met rapporten en boeken over ontwikkelingsprojecten in Azië
- EDC-collectie (Europees Documentatiecentrum) met een selectie publicaties uitgegeven door de Europese Unie.

Elektronische catalogus

Tot 1980 vormden de bekende Leidse Boekjes en de kaartenbakken de zoekingen op het bibliotheekbezit.

In 1979 startte het BAS-project (Bibliotheek Automatiserings Systeem) om het gehele bezit in een geautomatiseerd bibliotheekstelsel onder te brengen. Retrospectief werd de informatie in de kaartenbakken in het nieuwe stelsel geïntegreerd. Nog niet alle informatie uit de Leidse Boekjes is opgenomen.

Een tweede ingrijpende verandering vond plaats in 1997. De UDC-classificatie werd vervangen door een landbouwkundige thesaurus om het zoekgemak en de trefzekerheid te vergroten. Onze landbouwkundige thesaurus is gebaseerd op de CAB-thesaurus, aangevuld met eigen trefwoorden. Deze thesaurus is beschikbaar in het Engels en het Nederlands. Zowel bij de start van het zoeken als tijdens een zoekactie kunnen thesaurustermen worden opgenomen in het zoekprofiel.

Een derde mijlpaal in de elektronische catalogus, maar ook in de magazijnen, is een grote ontdebings- en omnummer-operatie ter voorbereiding van de overgang van verschillende Wageningse bibliotheken naar het Forumgebouw. Dit project wordt beschreven in het hoofdstuk 'Ambitieuze projecten'.

De huidige catalogus beschrijft niet alleen het bibliotheekbezit van Wageningen Universiteit, Stichting DLO en het Praktijkonderzoek, maar ook van een aantal instellingen in Nederland, dat werkzaam is op dezelfde vakgebieden als Wageningen UR.

Deze catalogus vindt u onder:

library.wur.nl/desktop/catalog

Het materiaal in de historische collectie is ook beschreven in de AGRALIN-catalogus.

De ervaring heeft geleerd dat de aard van het materiaal specifieke zoekingen vergt. Via een speciale zoekingang kan de gebruiker zoeken op collectie-onderdelen, op verschillende documenttypen, op land van publicatie en op de aanwezigheid van illustraties.

Deze zoekingang is beschikbaar op:

library.wur.nl/speccol/catalog

Elektronische collectie

De elektronische collectie is ook stapsgewijze tot stand gekomen. In 1988 kwam de eerste 'stand alone' CD-ROM van CAB beschikbaar naast onze elektronische catalogus en enkele andere in eigen beheer ontwikkelde bestanden. Snel volgden meer bestanden op CD-ROM die door de Bibliotheek zo veel mogelijk in netwerkverband werden aangeboden aan haar gebruikers. Enkele jaren later volgden dezelfde bestanden via de ERL-service (Electronic Reference Library) van Ovid (voorheen SilverPlatter) met de zoekinterface WinSpirs.

Een te verwachten ontwikkeling was het benutten van de inmiddels gangbaar geworden Web-technologie. De ERL-bestanden zijn nu ook toegankelijk via WebSpirs.

In Wageningen wordt gewerkt aan het uitbreiden van de elektronische collectie wetenschappelijke informatie.

Wij hebben de volgende elektronische informatiebronnen:

- elektronische bestanden, zowel referaat- als databestanden, circa 50
- elektronische tijdschriften, ruim 4.000
- andere elektronische publicaties, vooral rapporten, ruim 5.000.

Elektronische bestanden

De selectiecriteria voor elektronische bestanden zijn gebaseerd op de vakgebieden van Wageningen UR en de (verwachte) mate van gebruik. In een test wordt het gebruik gevolgd en wordt met de betrokken bibliotheekcommissies overleg gevoerd.

De meeste bestanden worden extern aangeschaft.

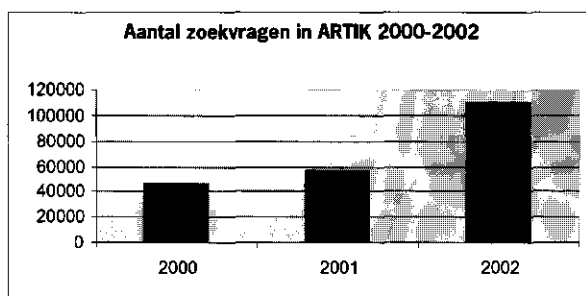
De bekendheid, het gebruik en de waardering van elektronische bestanden nemen gestaag toe. Met ingang van 2002 zijn vrijwel alle bestanden voor medewerkers en studenten van Wageningen UR beschikbaar. De 'klassieke' databases, die al decennia lang via de Bibliotheek beschikbaar zijn, worden het meest gebruikt. CAB-Abstracts is de duidelijke winnaar in de statistieken. Bijna 1,4 miljoen records zijn in 2002, via print of download, uit het bestand gehaald. Op enige afstand volgen Current Contents en Biological Abstracts op de tweede en derde plaats.

Aantal zoekvragen	
CAB Abstracts	1.390.762
Current Contents	966.805
Biological Abstracts	884.968
Agricola	468.684
Medline	334.764
FSTA	245.401
AGRIS	147.566
ASFA	124.816
Econlit	101.746
Sociological Abstracts	55.043
Zoological Record	46.393
Geobase	35.466
TROPAG/RURAL	22.201
Tree	8.902
Philosopher's Index	4.838
Sigle	1.488

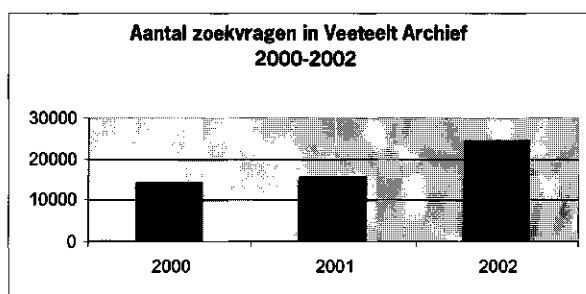
Een deel van de bestanden wordt in eigen beheer of in opdracht van derden ontwikkeld.

Het gaat om de volgende bestanden:

- ARTIK, een praktijkgericht artikelenbestand op het gebied van landbouw, voeding en groene ruimte.
Bibliotheek Wageningen UR wil ARTIK verder ontwikkelen en meer gebruik van het bestand kan dit stimuleren. Daarom is besloten ARTIK, als proef, vanaf 1 januari twee jaar gratis aan te bieden. Het overzicht toont een grote toename in het gebruik van ARTIK en de proef wordt als een succes beschouwd

- Home Economics, een bestand met literatuur over huishoud- en consumentenwetenschappen
- Land-Soil-Water, met informatie over vele aspecten van land, bodem en water
- Veeteelt Archief, een elektronisch archief met artikelen uit het vakblad Veeteelt

- Tuinpad, met een overzicht van alle publicaties over de geschiedenis van tuinen en tuin- en landschapsarchitectuur in Nederland
- CCK, een catalogus van ALTERRA-kaarten
- WDA, een bestand met de collectie Wageningse dissertaties vanaf 1918, voorzien van abstracts en in toenemende mate ook fulltext
- WU-publications, dat een overzicht biedt van alle publicaties van medewerkers van Wageningen Universiteit vanaf 1986
- DLO-Publications, een bestand dat alle publicaties van medewerkers van DLO beschrijft vanaf 1995
- KAP, een databank met informatie over kwaliteit en veiligheid van voedingsproducten
- GBK, een databank met informatie over gewasbescherming en -middelen in Nederland
- Milieumeetlat, een databank ter berekening van de milieubelasting van bestrijdingsmiddelen
- Bestrijdingsmiddelendatabank, een elektronisch archief van alle beschrijvingen van toegelaten bestrijdingsmiddelen in Nederland.

De verwachting is dat de collectie bestanden redelijk stabiel blijft.

Elektronische tijdschriften

Het beleid is er op gericht dat tijdschriften digitaal worden aangeboden, tenzij zij niet in digitale vorm bestaan of de aanschafprijs te hoog is.

Het aantal elektronische tijdschriften neemt nog steeds toe. Wageningen UR was één van de eerste organisaties die een contract afsloot met Elsevier Science. In eerste instantie (1995) alleen voor het pakket tijdschriften dat binnen Wageningen UR in abonnement was. Vanaf 2000 ontvangen wij het totale fonds (ca. 1.500 tijdschriften) van Elsevier, als gevolg van de deelname van Bibliotheek Wageningen UR aan het consortiumcontract dat de samenwerkende Nederlandse Universiteiten met Elsevier afsloten. In hetzelfde samenwerkingsverband werden later soortgelijke contracten ondertekend met uitgevers als Kluwer, Springer, Wiley, Academic Press, American Chemical Society. In dezelfde lijn als met deze grote uitgevers wordt ook bij tijdschriften van kleine uitgevers zoveel mogelijk overgegaan op elektronische versies.

In 2002 zijn belangrijke beslissingen genomen over de positie van gedrukte tijdschriften. Terwijl de belangen van de gebruikers en de voordelen van papieren tijdschriften niet uit het oog worden verloren, proberen wij de tijdschriftencollectie zoveel mogelijk elektronisch aan te bieden aan studenten en medewerkers van Wageningen UR. Gezien de grote spreiding - binnen en buiten Wageningen - van instituten en leerstoelgroepen, wordt hiermee grote winst geboekt bij de beschikbaarheid van wetenschappelijke informatie.

Daarnaast is besloten om, als er voldoende zekerheid is over blijvende beschikbaarheid, bij een aantal uitgevers over te gaan op 'e-only'. E-only betekent dat Bibliotheek Wageningen UR alleen elektronische tijdschriften aanschaft, dus zonder combinatie met papieren versies. Waar dit nog niet verantwoord wordt geacht, wordt minimaal één gedrukt abonnement aangehouden. Ook worden uitzonderingen gemaakt indien de gedrukte versie belangrijke aanvullende waarde (afbeeldingen/foto's) heeft boven de digitale versie. Het 'e-only'-beleid leidt er mede toe dat abonnementen niet meer locatiegebonden zijn. Het is daarom een logische stap om de financiering van de collectie te centraliseren. Per 2003 worden de budgetten voor tijdschriften en literatuurbestanden op Wageningen UR-niveau samengevoegd.

Meest geraadpleegde Elsevier tijdschriften

Gene
Agriculture, Ecosystems & Environment
Trends in Ecology & Evolution
Agricultural Systems
Aquaculture
Trends in Genetics
Ecological Modelling
Trends in Plant Science
Ecological Economics
Water Research
Applied Animal Behaviour Science
Trends in Biotechnology

Elektronische rapporten

Het aanbod van digitale rapporten begint op gang te komen. Digitale versies worden gekoppeld aan de beschrijvingen in de AGRALIN-catalogus. Elektronische rapportliteratuur wordt actief door ons opgespoord.

De collecties geïntegreerd aangeboden

Wageningen Desktop Library

Bibliotheek Wageningen UR heeft ervoor gekozen om de elektronische tijdschriften zoveel mogelijk te integreren met de AGRALIN-catalogus en de hierboven genoemde bestanden in de Wageningen Desktop Library:

library.wur.nl/desktop
--

Deze wijze van aanbieden bevordert het gebruik, dat hoog staat genoteerd in nationale en internationale gebruikstatistieken van elektronische tijdschriften. Het gebruik neemt nog verder toe als de toegang tot elektronische bronnen van buiten het Wageningen UR-netwerk (WUR-net) voor studenten en medewerkers van Wageningen UR is gerealiseerd. Naast een gidssysteem en gebruiksinformatie biedt de Desktop Library de mogelijkheid om documenten aan te vragen, boeken te lenen, de leenduur te verlengen en een overzicht te krijgen van leningen en reserveringen.

'My library' of de 'persoonlijke' bibliotheek

In 2002 werd de Personal Desktop Library geïntroduceerd. 'My library' biedt iedere gebruiker de mogelijkheid naar wens een eigen elektronische bibliotheek in te richten.

U kunt voor uw persoonlijke bibliotheek verschillende functionaliteiten instellen die het mogelijk maken uw bestanden sneller te gebruiken en u te laten attenderen op aanwinsten en op nieuw verschenen tijdschriftafleveringen: Table-of-Content Alerts. Een deel van deze functionaliteiten geldt alleen voor medewerkers en studenten van Wageningen UR.

Aan het einde van het jaar is het aantal gebruikers van 'My library' opgelopen tot 2.000.

Vicky Sereti

Post Doc Fish Culture and Fisheries Group

"After my study at the National Technical University of Athens, Greece, I took my PhD in chemical engineering at the same university in 2001. Now I'm working as a Post Doc on the project 'Biological control of water quality, water purification and nutrition in aquatic recirculation systems' in the research line of 'Zero effluent systems for aquaculture' at Wageningen University.

I use the library (the 'physical' as well as the 'digital') frequently and I'm very fond of 'My Library'. It makes a big difference in time. I can find the information I need quickly. However, I still visit the physical library especially for books and it is always nice to see more possibilities on the subject that I am looking for by searching also the surrounding books. That is not possible in the digital library, so the time I spend in the physical library is not reduced by using 'My Library'.

Most people, searching articles in journals, only look in a few journals, almost always the same journals. That's why it is good to have the option 'ToC alert' in 'My Library'. With that option it is possible to keep informed on the subject of your interest as soon as the article is published and in less time. The 'ToC alerts' are very fast and good. The other option I use is the 'SDI' button. With this button I save my query so I can use the same query to search again. Besides that I get a signal by e-mail when there is new information on the same subject, so I don't need to search by myself, which leaves me more time for other things.

The site is not very difficult, it takes approximately one hour to get on with it. Most commands are very easy to understand. It's pity that there are often problems with the site. This and the responding time after searching might be open for improvement.

In generally I have to say that the library is well organised, but maybe it's necessary to give more attention to publicity to make its services known. For example, PhD-students among my acquaintances do not know about 'My library' or its function".

En hoe verder

Catalogi, bestanden en bibliografieën worden nog grotendeels naast elkaar aangeboden, als gevolg van de totaal verschillende opzet van inhoud, techniek en zoekstelsel. De ontwikkelingen in de informatievoorziening (internet, zoekmachines), de wijze van gebruik, gepaard aan de technische mogelijkheden, nopen ons er toe ook de meer klassieke informatiebronnen geïntegreerd aan te bieden.

Er dienen zich steeds meer mogelijkheden aan om op dit gebied winst te boeken. Door betere uniformering is integraal aanbieden van de eigen bestanden mogelijk. Dit kan in combinatie met 'views' tot op zeer specialistisch niveau uitgevoerd worden. De volgende stap is het tegelijkertijd doorzoekbaar maken van eigen en externe bestanden met systemen als MetaLib. Wij voorzien het gebruik van MetaLib voor onze elektronische collectie in 2003.

Deze plannen brengen de informatie dichterbij de gebruiker. Dit neemt echter niet het probleem van de 'informatie-jungle' weg. In de afgelopen jaren heeft Bibliotheek Wageningen UR de gebruiker op het juiste spoor proberen te zetten door middel van de Guide in de Desktop Library, waar men advies krijgt over relevante informatiebronnen. Door de sterke toename van het aantal bronnen en de wens om de ondersteuning nog verder te verbeteren is de behoefte ontstaan om per vakgebied informatieportals in te richten. In 2003 wordt dit project voltooid.

Ondersteunende diensten

Literatuuronderzoek

Niet alle wetenschappelijke informatie is of kan in de Wageningen Desktop Library worden opgenomen. Informatie uit andere bronnen kan op verzoek worden opgespoord. Resultaten van deze zoekacties leveren wij naar keuze op papier of elektronisch (per e-mail). Een onderdeel van literatuuronderzoek is de literatuurattending. Samen met u is een zoekprofiel opgesteld, dat periodiek (meestal maandelijks) wordt vergeleken met de nieuwste informatie in geselecteerde literatuurbestanden. U ontvangt op deze manier regelmatig de nieuwste informatie op uw interessegebied en blijft zo op de hoogte.

Documentleverantie

Literatuur kan zowel schriftelijk als elektronisch bij Bibliotheek Wageningen UR worden aangevraagd. Boeken en rapporten krijgt u per post toegestuurd. Tijdschriftartikelen worden per post of per e-mail gezonden. In het laatste het geval worden de gevraagde artikelen eerst gescand en vervolgens op een server geplaatst. U ontvangt per e-mail bericht dat u het betreffende artikel van de server van de Bibliotheek kunt halen door simpel op een URL te klikken.

Als Bibliotheek Wageningen UR niet over de gevraagde literatuur beschikt, dan gaan wij elders voor u op zoek naar die publicatie(s).

De Helpdesk van Bibliotheek Wageningen UR geeft graag meer informatie over onze mogelijkheden voor literatuuronderzoek en documentleverantie.

Wageningen@ccess

De meeste elektronische bestanden in de Wageningen Desktop Library zijn, onder licenties, alleen toegankelijk voor medewerkers en studenten van Wageningen UR. Enkele bestanden zijn ook te raadplegen door medewerkers van organisaties en instellingen buiten Wageningen UR. Deze toegang verloopt via Wageningen@ccess, een samenwerkingsverband tussen Nedbook International en Bibliotheek Wageningen UR.

De Bibliotheek biedt in deze samenwerking de technische faciliteiten en de bestanden aan. Nedbook International verzorgt de abonnementen- en administratieve afhandeling.

U vindt meer informatie over Wageningen@ccess op:

library.wur.nl/agralin/wageningen_access.html

VOORLICHTING EN INSTRUCTIE

een blijvende activiteit

Dit hoofdstuk beschrijft zowel de voorlichting en instructie aan de gebruikers als (continue) scholing van de eigen bibliotheekmedewerkers.

Van bibliotheekinstructie en literatuurrecherche naar informatievaardigheid.

Voor studenten en medewerkers van Wageningen UR hebben wij bibliotheekinstructies verzorgd. Het programma omvat: rondleidingen in de bibliotheken, uitleg over de vele beschikbare informatiebronnen, instructie voor het zoeken in de catalogus en in bibliografische bestanden.

Daarnaast werkten de informatiespecialisten mee aan het vak Wetenschappelijke Literatuurrecherche. Dit vak wordt verzorgd door de Sectie Beroeps Competentie Onderwijs van Leerstoelgroep Onderwijskunde en studenten kunnen hiermee een aantal studiepunten behalen. In overleg met de leerstoelgroep heeft de Bibliotheek het voortouw genomen in een nieuwe opzet van de verschillende instructies door de introductie van de vakken Informatievaardigheid voor Bsc en Information Literacy for Msc. De vakken krijgen een modulaire opbouw en worden deels als e-learning vak aangeboden met ingang van het studiejaar 2003-2004, zo mogelijk in de nieuwe elektronische leeromgeving.

Cursussen

Bibliotheek Wageningen UR ondersteunt het gebruik van haar producten en diensten met specifieke cursussen. Het cursusaanbod is sterk gericht op medewerkers van Wageningen UR, maar ook andere geïnteresseerden kunnen zich inschrijven.

De volgende cursussen zijn georganiseerd:

- Werken met Endnote
- Working with Endnote
- Modules: Catalogus via de Desktop en WinSpirs.

Duizendste cursusdeelnemer!

Op 15 januari, voorafgaande aan de cursus Working with EndNote, werd Isabel Bielsa (links) van Alterra gehuldigd door informatiespecialist en cursusleidster Ans Brouwer, als de duizendste deelnemer aan een cursus van Bibliotheek Wageningen UR.

Meer cursusinformatie vindt u onder 'Services' op:

library.wur.nl/desktop

Scholing voor bibliotheekmedewerkers

Evenals andere wetenschappelijke bibliotheken bevindt Bibliotheek Wageningen UR zich in een snel veranderende omgeving. De elektronische informatievoorziening heeft een hoge vlucht genomen (e-publishing, 'My library'). Dankzij de ontwikkeling van e-learning treedt er een steeds verdergaande vervlechting van onderwijs en informatievoorziening op.

Om de kwaliteit van de producten en de dienstverlening te waarborgen is het van groot belang dat bibliotheekmedewerkers over voldoende vakkennis beschikken, zowel inhoudelijk als technisch. Gebruikers verwachten immers dat zij zo snel mogelijk relevante informatie kunnen vinden en krijgen. Opleiden is een middel om de kwaliteit van handelen, de kennis en de motivatie van de bibliotheekmedewerkers te verhogen.

In het verslagjaar is voor het eerst een intern opleidingsplan opgesteld en met de uitvoering een begin gemaakt.

Dit opleidingsplan bevat een beleidsmatig deel waarin de doelstellingen en de uitgangspunten beschreven worden. Eén van de doelstellingen is de medewerkers van de Bibliotheek in de gelegenheid stellen zich de benodigde kennis en vaardigheden eigen te maken, zodat zij hun functie zodanig kunnen blijven uitoefenen dat ze de organisatiedoelen helpen realiseren. De organisatiedoelen worden beschreven in de missie van de bibliotheek.

Naast het beleidsmatige deel is er een jaarplan waarin alle bibliotheekmedewerkers, die een opleiding (gaan) volgen, opgenomen zijn. Het beschikbare budget voor scholing is 2% van de loonsom.

Het opleidingsplan is niet alleen bedoeld voor medewerkers die hun kennis op peil dienen te houden. Ook kan personeel, dat een andere functie ambiëert, zich bekwamen in de functie-eisen. Naast de opleidingen die extern verzorgd worden zijn er ook cursussen/modules die door Bibliotheek Wageningen UR worden ontwikkeld en gegeven voor het bijhouden van ontwikkelingen in bibliotheeksystemen.

Organisaties zijn gebaat bij goed opgeleide medewerkers, vandaar dat opleiden een continue proces dient te zijn. De CAO besteedt veel aandacht aan (regelingen voor) scholing. Er wordt voortaan elk jaar een intern opleidingsplan voor Bibliotheek Wageningen UR opgesteld.

Rolf Moeliker

Medewerker Nederlandse Onderzoeksdatabank (NOD)

"Na de opheffing van uitgeverij Pudoc in 1996 ben ik de werkzaamheden voor het landbouwkundige deel voor de NOD gaan doen. Dit was eerst belegd bij de Nationale Raad voor Landbouwkundig Onderzoek (NLRO).

De NOD wordt gemaakt door het Nederlands Instituut voor Informatiediensten (NIWI). Dankzij de integratie van de Wageningse universiteitsbibliotheek en Pudoc-DLO en de goede relatie van de bibliotheek met de leerstoelgroepen is Wageningen Universiteit behoorlijk goed vertegenwoordigd in de NOD, met een dekking van 95% van haar vakgebieden; voor andere universiteiten ligt dit op 80%.

Het onderzoek van DLO en Praktijkonderzoek valt onder de DWK-programma's. De onderzoeksprojecten zijn gelinkt aan die programma's en gebaseerd op belangrijke thema's van het ministerie van LNV. De NOD wordt veel gebruikt binnen Wageningen UR en is sinds kort nog beter toegankelijk doordat op de websites van de leerstoelgroepen links zijn aangebracht naar de NOD. De NOD heeft een goede plek gekregen. Er is ook veel onderzoek gedaan naar de gebruikers van de NOD, dat zijn vooral R&D-medewerkers, de pers en de overheid.

In de NOD zijn niet alleen onderzoeksprojecten te vinden, maar ook experts en profielen van onderzoeksinstituten. De namen van experts zijn gelinkt aan hun leerstoelgroep of instituut zodat altijd de juiste naam gevonden kan worden. De actualiteit op peil houden is in dit verband natuurlijk erg belangrijk.

Sinds kort is er een themadatabank over biologische landbouw die gevoed wordt vanuit de NOD. Er zijn ook plannen voor iets dergelijks op het gebied van voeding.

Via de portals die de bibliotheek aan het ontwikkelen is, kan natuurlijk ook goed en snel naar informatie uit de NOD gezocht worden."

EEN DOZIJN NETWERKDAGEN

meer dan 'twaalf in een dozijn'

Op 7 november werd voor de twaalfde keer de jaarlijkse Netwerkdag gehouden. De laatste editie mocht zich in een grote belangstelling verheugen dankzij een aansprekend programma. Onder de titel 'De bibliotheek nieuwe stijl' gingen drie thema's schuil: elektronisch publiceren, content management en de nieuwbouwplannen voor de Bibliotheek.

De Netwerkdag heeft zich een plaats verworven bij personen, die werkzaam zijn in wetenschappelijke bibliotheken en de informatievoorziening, als een uitgelezen bijeenkomst om te netwerken en bij te praten met vakgenoten. Bovendien is het een leerzame dag boordevol actuele informatie. Een terugblik op twaalf Netwerkdagen bewijst weer eens dat de ontwikkelingen in 'bibliotheekland' snel gaan.

Voor de medewerkers van collegabibliotheken binnen het Netwerk Landbouwkundige Informatie (NLI) organiseerde de Bibliotheek in de jaren tussen 1980 en 1990 in het Jan-Kopshuis zogenaamde bibliotheekdagen, waarop de nieuwste ontwikkelingen werden getoond en besproken en men informatie kon inwinnen.

In 1990 werd besloten tot schaalvergroting en de Netwerkdag was geboren. De locatie was het Internationaal Agrarisch Centrum, nu WICC, en de bijeenkomst was uitsluitend bedoeld voor iedereen die betrokken was bij het NLI.

Deze **eerste** Netwerkdag werd gehouden op 25 oktober 1990. Het thema was: 'Informatietechnologie in opmars', met als ondertitel 'Nieuwe productmogelijkheden in landbouwbibliotheken'. Sprekers waren nog voor het merendeel medewerkers van Bibliotheek Wageningen UR. Het accent lag op nieuwe technische ontwikkelingen en er waren productpresentaties van bestanden op CD-ROM, Current Contents on Diskette en het programma Cardbox voor bestandsbeheer op PC's.

De **tweede** uitvoering in 1991 kreeg de titel 'Verkrijgbaarheid van documenten en de relatie met collectievorming'.

'Werkplekautomatisering en bibliotheekgebruik' en 'De bibliotheek als intermediair' waren in de **volgende** jaren de thema's.

Voor de **vijfde** Netwerkdag werd verhuisd naar congrescentrum De Reehorst in Ede en werd flink uitgepakt onder de titel: 'De bibliotheek in het netwerk'. Naast de lezingen was er een uitgebreide bedrijvenpresentatie. Verrassend was de toevoeging van een theaterelement. Eén van de aangekondigde sprekers bleek een cabaretier, die met zijn partner een meeslepende act opvoerde tot groot vermaak van de bezoekers.

De **volgende** jaren keerde de Netwerkdag weer terug in het WICC en de thema's 'Op weg naar een commerciële bibliotheek', 'De bibliotheek naar nieuwe grenzen', 'Internettechnologie en de bibliotheek' en 'De hybride bibliotheek' geven een goed tijdsbeeld.

De **tiende** Netwerkdag ging over elektronisch publiceren en de **voorlaatste** editie droeg de titel 'De persoonlijke digitale bibliotheek'. Alom gewaardeerde sprekers als John MacKenzie Owen, Bas Savenije en Herbert van de Sompel waren ondermeer te beluisteren in de afgelopen jaren.

Naast een vaste kern bezoekers, die jaarlijks weer terugkeert, is er een groep, die haar bezoek laat hangen van het geboden programma. Het concept lijkt na al die jaren beslist nog niet verouderd en de twaalfde uitgave zal zeker niet de laatste zijn.

AMBITIEUZE PROJECTEN

verdere ontwikkeling van onze mogelijkheden

Project 'Nieuw Contentmanagement systeem'

Vanaf 1979 heeft Bibliotheek Wageningen UR gebruik gemaakt van MINISIS, een database management en retrieval systeem, als grondslag voor al haar informatieproducten, waaronder een bibliotheeksysteem. Van deze keuze plukken wij nog steeds de vruchten, want dit systeem en onze kennis bieden Bibliotheek Wageningen UR nu uitgelezen kansen op het gebied van content management. Waar andere bibliotheken nog worstelen met de restricties van een apart bibliotheeksysteem, beschikt Bibliotheek Wageningen UR over een flexibel systeem om tal van kennisbronnen op een geïntegreerde wijze aan te bieden.

Gezien de snelle ontwikkelingen in de bibliotheek is besloten een onderzoek te starten naar de toekomst en de mogelijkheden van MINISIS en soortgelijke systemen in relatie tot de taken die de Bibliotheek heeft binnen Wageningen UR.

Onderzoek en evaluatie

Er is een aantal factoren van belang bij de keuze van een nieuw systeem:

- de missie en doelen van de Bibliotheek en daarmee die van Wageningen UR
- een toegesneden informatievoorziening met als belangrijkste punt de individualisering en persoonlijke toegang tot informatie en andere eindgebruikersdiensten, zoals informatie-portals
- e-publishing. Het via het Web publiceren van onderzoeksresultaten is voor wetenschappelijke bibliotheken een hot item. Ook Bibliotheek Wageningen UR verwacht al op korte termijn een duidelijke rol te spelen in het elektronisch uitgeven van verschillende soorten publicaties, inclusief de regievoering en/of uitvoering van alle uitgeversaspecten
- e-archiving. Het duurzaam opslaan van elektronisch materiaal staat nog in de kinderschoenen. Op langere termijn komt naar verwachting de vraag over dit onderwerp toch met name bij de bibliotheken terug
- de automatisering van de bedrijfsvoering in de Bibliotheek; modernisering en stroomlijning
- e-learning, dat staat voor het mede via het Web verzorgen van (delen) van opleidingen. E-learning gaat een belangrijke rol spelen zowel in de reguliere universiteitsstudies als in de personeelseducatie. De Bibliotheek krijgt een belangrijke taak bij het beheer van de elektronische leermiddelen en het verlenen van toegang tot wetenschappelijke literatuur en andere informatiebronnen
- de gewenste integreerbaarheid met relevante systemen uit onze omgeving.

De term Content Management Systeem (CMS) wordt in het bedrijfsleven gebruikt voor het beheren en publiceren van zakelijke informatie via het Web (E-business). De parallel kan makkelijk worden getrokken naar de situatie bij Bibliotheek Wageningen UR, waar sprake is van beheer en publicatie van diverse wetenschappelijke informatie. Een belangrijk kenmerk van een CMS is de strikte splitsing tussen opbouw en beheer van content, de data laag, enerzijds en de diensten, de presentatielaag, anderzijds.

In het bedrijfsleven wordt een CMS vooral aanbevolen indien:

- van gedistribueerde bijdrage aan de content sprake is
- snelle veranderingen in content en structuur van gegevensverzamelingen plaatsvinden
- personalisatie van de presentatie van belang is
- geïntegreerd gebruik van gegevens over afdelingen en gebruikersgroepen gewenst is.

Bij een bibliotheeksysteem moet gedacht worden aan een systeem dat toegespitst is op het uitvoeren van de traditionele bibliotheekprocessen binnen een bibliotheek en daar ook goede

ondersteuning voor biedt. Het betreft met name de catalogus en de administratieve, transactiegerichte functies: besteladministratie, uitleenadministratie en tijdschriftenregistratie.

Na een evaluatie van mogelijkheden en een uitvoerig omgevingsonderzoek is besloten dat de Bibliotheek niet verder investeert in de ontwikkeling van MINISIS.

Keuze

De keuze is gevallen op een XML-georiënteerd systeem met Oracle versie 9 voor het onderliggende databasebeheer. Oracle is het meest gebruikte relationele database management systeem ter wereld en de standaard database omgeving binnen Wageningen UR. Het nieuwe systeem stelt ons in staat om alle functionaliteiten op het Web die wij nu kennen op basis van MINISIS in stand te houden en verder te ontwikkelen in lijn met de missie en doelstelling van de Bibliotheek.

Implementatie

De implementatie van het nieuwe Content Management Systeem bij de Bibliotheek verwachten we in de zomer van 2004.

Project 'Ontdubbelen en omnummeren'

In het verleden was de Wageningse wetenschappelijke collectie verspreid geplaatst op vele tientallen bibliotheeklocaties. Iedere leerstoelgroep of instituut had haar eigen bibliotheek en aanschafbeleid met als gevolg dat vele boeken in meerdere exemplaren zijn aangeschaft. Vrijwel elke bibliotheeklocatie kende een eigen plaatsingssysteem. Er is in de laatste 20 jaar veel concentratie van bibliotheken geweest, maar de verschillende plaatsingssystemen bleven in gebruik. Op dit moment is onze collectie geplaatst op 18 bibliotheeklocaties volgens 35 plaatsingssystemen. In 2006 gaat een groot deel van de bibliotheeklocaties op in het nieuwe Forumgebouw. 80% van de collectie van de huidige bibliotheken wordt geplaatst in het Forumgebouw. De resterende 20% blijft in bezit van de bibliotheeklocaties Maatschappij en Dier.

Het project is ambitieus: alle boeken en tijdschriften worden voor de verhuizing bijeen gebracht in één geïntegreerd geheel, waarbij fors wordt ontdubbeld en omgenummerd volgens één nieuw ontworpen uniform plaatsingssysteem.

Ontdubbelen

Na de verhuizing naar het nieuwe Forumgebouw hoeven deze boeken en tijdschriften niet meer in veelvoud aanwezig te zijn. Het ontdubbelen bespaart 25% kastruimte in het nieuwe gebouw. Het project geeft ons ook de mogelijkheid om niet-complete tijdschriftjaargangen op één plaats compleet te maken. Na de ontdubbeling wordt begonnen met de omnummering.

Omnummeren op basis van het plaatsingssysteem

35 plaatsingssystemen worden in één actie omgezet naar één nieuw plaatsingssysteem. Het nieuwe plaatsingssysteem bestaat uit een rubriekindeling op onderwerp en een notatie, aangevuld met een jaartal en/of volgnummer om de signatuur van de afzonderlijke boeken te bepalen.

Bij het ontwerpen van het plaatsingssysteem zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- de dekking van de vakgebieden van Wageningen UR
- een logische structuur voor de gebruiker
- verwante onderwerpen staan bij elkaar in de buurt
- de rubrieken zijn duidelijk omschreven met een unieke naam, sluiten elkaar zo veel mogelijk uit en vallen bij voorkeur samen met CAB-trefwoorden
- iedere rubriek kent een categorie 'algemeen'
- de notatie van de rubrieken is open zodat eventueel tussengevoegd kan worden
- de notatie is kort en gemakkelijk te onthouden.

Gestreefd wordt naar een systeem, waarbij automatisch een rubriek en volgnummer door de computer wordt gegenereerd (eventueel zelfs etiketten), zodra een CAB-trefwoord bij de inhoudelijke ontsluiting van de publicatie wordt ingevoerd.

Tijd en geld

Het project start op 1 januari 2003 en wordt in de zomer van 2005 afgerond.

De geschatte arbeidskosten bedragen ruim €1.000.000, - .

Project 'ARTIK en fulltext informatie'

Bibliotheek Wageningen UR ontwikkelt het bibliografisch bestand ARTIK. In dit bestand beschrijven wij artikelen uit ruim 120 vakgerichte tijdschriften op het gebied van landbouw, veeteelt, tuinbouw, visserij, voeding en groene ruimte.

Het project 'ARTIK en fulltext informatie' had als doel te onderzoeken of de bibliografische beschrijvingen in ARTIK verrijkt kunnen worden met de corresponderende fulltext artikelen.

Drie uitgevers van vaktijdschriften werkten in dit project samen met Bibliotheek Wageningen UR:

- CR-Delta
- Agripers
- Koninklijke Nederlandse Plantenziektenkundige Vereniging (KNPV).

Het project heeft geleid tot twee belangrijke resultaten:

- publicatie van fulltext artikelen uit tijdschriften van de genoemde uitgevers gekoppeld aan de beschrijvingen in het bestand ARTIK. De fulltext artikelen worden doorzocht met de landbouwkundige thesaurus van ARTIK.

Een voorbeeld ziet u door in de tijdschriftenlijst van ARTIK te klikken op het tijdschrift 'Veeteelt':

library.wur.nl/artik

- een model voor samenwerking tussen uitgevers van vaktijdschriften in Nederland en Bibliotheek Wageningen UR. Dit model beschrijft de taken, inbreng en verplichtingen van de uitgever, zowel als van Bibliotheek Wageningen UR.

Overzicht

De tabel toont over de afgelopen vijf jaar het aantal nieuwe records en het aantal records met een link naar een fulltext artikel of een website.

Jaar	Documentatierecords in ARTIK	Links in documentatierecords	Records met link
1998	12.748	38	0.29 %
1999	13.154	308	2.34 %
2000	13.324	664	4.98 %
2001	12.894	981	7.60 %
2002	12.193	1.133	9.29 %

STRATEGISCHE ONTWIKKELINGEN

vernieuwingen gaan in hoog tempo door

Een logische ontwikkeling in het integratieproces van Wageningen Universiteit, Stichting DLO en het Nederlandse Praktijkonderzoek is het samen invulling geven aan een optimale informatievoorziening en kennisinfrastructuur. Fysiek krijgt dit vorm in het te realiseren Forumgebouw, waarin verschillende Wageningse bibliotheken en onderwijsfuncties worden geconcentreerd. Studenten, medewerkers en bezoekers vinden er straks een informatierijke omgeving, waar ruimte is voor ontmoeting en samenwerking. Door in te spelen op de ontwikkelingen in de elektronische informatievoorziening, wordt het Forumgebouw tevens het zenuwcentrum van de Wageningse kennisinfrastructuur. De strategische ontwikkelingen bij de Bibliotheek liggen vooral op dit gebied.

De belangrijke ontwikkelingen zijn:

- e-publishing
- e-learning
- basis-kennisinfrastructuur met Service Level Agreements (SLA's)
- informatie-portals
- nieuwe bibliotheekcommissies.

E-publishing

Publiceren is hét middel om nieuw ontwikkelde kennis vast te leggen, toegankelijk te maken, te bewaren en te distribueren. Met de gangbare (papieren) methode is publiceren tijdrovend. Wetenschappers willen echter zo snel mogelijk over gegevens beschikken voor de voortgang van hun onderzoek. Voor hun werk willen zij ook erkenning, die nog steeds sterk gekoppeld is aan het refereesysteem van de (commerciële) uitgeverijen van wetenschappelijke tijdschriften. Bovendien moeten zij hun auteursrechten overdragen aan de uitgever.

Momenteel is een beweging gaande om het wetenschappelijke werk binnen de wetenschappelijke gemeenschap te houden en de mogelijkheden van het Web te gebruiken voor het vrij beschikbaar stellen van concepten en publicaties. Bibliotheek Wageningen UR heeft zich bij deze internationale Open Access beweging aangesloten. In feite is het een zoektocht om het prestige van de wetenschap en de wetenschapper te verzoenen met een snelle en brede verspreiding van kennis tegen zo laag mogelijke kosten.

Inspelend op deze ontwikkelingen hebben wij eind 2002 een project gestart om alle wetenschappelijke publicaties van Wageningen UR, bij voorkeur fulltext, onder te brengen in één bestand ('repository'): WaSP (Wageningen Scholarly Publications). De website WaSP is een presentatie van alle Wageningse publicaties, die voorheen beschikbaar waren in de bestanden DLO-pubs, WU-pubs en Wageningen Dissertation Abstracts. Daarnaast wordt een overzicht gegeven van publicaties in de vorm van journals, rapportreeksen, boeken en bestanden die hun oorsprong vinden bij Wageningen UR. Met WaSP is een unieke toegang gecreëerd tot de bijna volledige Wageningse wetenschappelijke productie.

Naast een praktische heeft WaSP ook een PR-functie als etalage van de Wageningse wetenschappelijke productie. Ook wordt WaSP geïntegreerd in een landelijk SURF-project, genaamd DARE (Digital Academic Repositories), dat de 'repositories' van alle Nederlandse universiteiten samenbrengt en toegankelijk maakt. Dit geeft de Wageningse wetenschapper de mogelijkheid landelijk relevante en actuele informatie te vinden.

Een andere dienst, die WaSP biedt, is het opzetten van elektronische tijdschriften, waarbij WaSP het medium vormt om papers in te dienen, te reviewen en te bediscussieren. De sectie Waterhuishouding van Wageningen Universiteit heeft bijvoorbeeld het initiatief genomen om een 'E-journal on data assimilation' op te zetten.

Bibliotheek Wageningen UR stimuleert de uitgeverijen om in deze ontwikkelingen mee te gaan. De overeenkomst met Kluwer Academic Publishers ten behoeve van de Frontis-publicaties is daar een sprekend voorbeeld van. De Bibliotheek draagt zorg voor de vrij toegankelijke publicaties op het Web (in WaSP), Kluwer verzorgt de papieren edities op commerciële basis. De schrijvers behouden alle niet-commerciële rechten op hun werk.

Via de genoemde activiteiten probeert de Bibliotheek een basis te leggen om e-publishing op een voor iedereen bevredigende manier van de grond te krijgen.

E-learning

Begin 2002 is binnen Wageningen Universiteit een voorstel gedaan voor een standaard elektronische leeromgeving (ELO). Het jaar stond vooral in het teken van het kiezen van de juiste standaarden voor deze ELO. Door de ELO te standaardiseren kunnen hieraan diverse informatieaanbiedende systemen, zoals de elektronische onderwijsadministratie en de bibliotheek worden gekoppeld.

De Bibliotheek wil als volgt inspelen op de ontwikkelingen:

- ontsluiten, beheren en beschikbaar stellen van leermiddelen
- beschikbaar stellen van informatie binnen de Elektronische Leeromgeving ELO (o.a. My Library)
- door de Bibliotheek beheerd (papieren) materiaal elektronisch beschikbaar maken
- opbouwen van instructies voor informatievaardigheden binnen Blackboard, de standaard afspelomgeving van de ELO.

Portals

Portals zijn onderwerpsgerichte verzamelplaatsen van informatie in een Web-omgeving. Binnen de Wageningen Desktop Library worden informatie-portals ontwikkeld volgens de vijf wetenschapsgebieden van Wageningen UR. In de portals vinden wetenschappers en studenten diverse informatiebronnen op hun aandachtsgebied, die door de Bibliotheek, in overleg met gebruikers en bibliotheekcommissies, zijn geselecteerd. Dit zijn bronnen, die de Bibliotheek zelf onderhoudt, ontwikkelt of heeft aangekocht. Echter ook goede bronnen van elders, meestal beschikbaar via het Web, worden opgenomen in de portal. De Bibliotheek zorgt ook voor het onderhoud en de actualisatie, wat van groot belang is voor de kwaliteit van de portal.

Informatie-infrastructuur

In de afgelopen jaren is er veel tot stand gebracht bij de gezamenlijke aanschaf van informatiebronnen. De vorming van Bibliotheek Wageningen UR bood ons de optimale uitgangssituatie om de informatievoorziening voor geheel Wageningen UR op hetzelfde hoge peil te brengen als voor Wageningen Universiteit was gerealiseerd. Hierbij speelden ook de technische mogelijkheden, het samengaan van Wageningen Universiteit met de instituten van Stichting DLO en de veranderde financieringsstructuur een rol.

In 2002 is de daadwerkelijke integratie van de informatievoorziening van alle onderdelen van Wageningen UR gelukt.

Een buitengewoon belangrijke rol hierin speelde de beslissing van de Raad van Bestuur - en ondersteund door de Kenniseenheden - om alle budgetten voor tijdschriften en bestanden samen te voegen en in beheer te geven van de bibliotheek. Met dit budget wordt de informatie-infrastructuur van Wageningen UR gefinancierd. Het fundament van deze informatie-infrastructuur vormt de basiscollectie: de totale collectie tijdschriften en bestanden die nodig is om te voorzien in de informatiebehoefte van Wageningen UR. Buiten de basiscollectie vallen o.a. de tijdschriften en bestanden die zeer specialistisch van aard zijn, niet voor iedereen beschikbaar zijn, zeer lokaal worden gebruikt en/of slechts voor een korte periode nodig zijn. De basiscollectie wordt in regelmatig overleg met bibliotheekcommissies aangepast aan de wensen van de gebruikers.

Nieuwe bibliotheekcommissies

In het verslagjaar zijn overeenkomstig de structuur van Wageningen UR nieuwe bibliotheekcommissies ingesteld. Deze commissies zijn gesprekspartners van de Bibliotheek voor vele aspecten van de wetenschappelijke informatievoorziening binnen Wageningen UR. We kennen bibliotheekcommissies voor de Kenniseenheden:

- Agrotechnologie en Voeding
- Groene ruimte
- Plant
- Dier
- Maatschappij.

Daarnaast is dit jaar - voor het eerst - een bibliotheekcommissie van de studenten van Wageningen Universiteit geïnstalleerd. Deze bibliotheekcommissie richt zich specifiek op de informatievoorziening voor het onderwijs in Wageningen.

Ruth Heerdink

Vierdejaars studente Bodem, Water en Atmosfeer

"Dit studiejaar zit ik voor de Progressieve Studentenfractie in de Studentenraad, omdat ik het erg belangrijk vind dat er goed onderwijs gegeven wordt.

Via de Studentenraad kwam de vraag van de bibliothecaris binnen of studenten belangstelling hebben om in een nog op te richten Bibliotheekcommissie voor studenten te gaan zitten. Dat leek mij heel erg leuk, want ik vind een goede informatievoorziening en het verzamelen van informatie heel belangrijk. Ik zie de overdracht van kennis als een kerntaak van de universiteit en daar is de bibliotheek een grote factor in. De overdracht van kennis moet gewoon goed gebeuren. Ik denk dat de bibliotheek ook een belangrijke bijdrage kan leveren aan de nieuwe onderwijsvormen, zoals PGO.

Omdat de studenten bibliotheekcommissie (bestaande uit 4 studenten) nog goed van start moet gaan, hebben we nog niet besproken welke onderwerpen we graag aan de orde willen stellen. Ik wil in ieder geval de ontwikkelingen in de nieuwbouw voor de bibliotheek en de instructie aan studenten over het gebruik van de bibliotheek goed volgen. Ik heb zelf weinig instructie in bibliotheekgebruik gehad en dat mis ik echt. Wij kunnen meehelpen met die ontwikkelingen door onze achterban te vragen wat ze willen. Het is voor mij erg motiverend dat studenten mee kunnen helpen die ontwikkelingen vorm te geven. Ik vind het erg leuk dat deze keer aan studenten gevraagd is om mee te denken en te praten, meestal moeten studenten zelf vragen om mee te mogen doen.

Ik ben zeker van plan om enige tijd lid van de bibliotheekcommissie te blijven, want (afgezien van het feit dat ik het gewoon heel leuk vind om te doen) is het goed als er niet te vaak gewisseld wordt van leden. Er moet wel continuïteit zijn en een goede overdracht van informatie bij een wisseling".

OP WEG NAAR DE NIEUWBOUW

the long and winding road

Het concentratiebeleid, overeenkomstig het reorganisatieproces, is in het verslagjaar voortgezet. Het meest opvallende gevolg was de definitieve sluiting van de Dreijenborchbibliotheek op 24 december. De bibliotheek in het gebouw De Dreijenborch aan de Ritzema Bosweg in Wageningen herbergde de collecties van de in het gebouw gehuisveste leerstoelgroepen Economie van Consumenten en Huishoudens, Sociologie van Consumenten en Huishoudens, Aquatische Oecologie en Waterbeheer en van de Sectie Natuurbeheer van Wageningen UR. In de bibliotheek is de Home Economics Database ontwikkeld, een documentatiebestand op het gebied van huishoudkunde en consumentenwetenschappen:

library.wur.nl/huisho

Van oudsher maakten vooral medewerkers en studenten van Wageningen Universiteit gebruik van de centraal in het gebouw gelegen bibliotheek. Door de aard van de locatie ontstond er een nauw contact tussen de bibliotheekmedewerkers en de bezoekers. Het bibliotheekteam kende de afgelopen jaren weinig verloop en er was een verknochtheid met de locatie en de gebruikers. Het was dan ook geen verrassing dat het merendeel van het personeel gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid van een vervroegde pensioenregeling in plaats van een doorlopend dienstverband op een andere werkplek.

De Dreijenborch

Hein Lucas

Eerste medewerker informatiebemiddeling Bibliotheek TEELT

"De Dreijenborchbibliotheek was qua inrichting en ligging één van de mooiste Wageningse bibliotheken. Van 1992 tot 2002 heb ik er met plezier gewerkt als (achtereenvolgens) bibliotheekmedewerker, documentalist en eerste medewerker. De vakgroep Huishoudstudies (nu uiteengevallen in drie delen) nam een unieke plaats in in Nederland, omdat ze als enige op universitair niveau het functioneren van huishoudens bestudeerde vanuit een geïntegreerde

sociologische, technologische en economische benadering. De bibliotheekcollectie en het documentatiebestand Home Economics weerspiegelden dat bijzondere karakter van de vakgroep.

Onder invloed van ontwikkelingen binnen Wageningen UR (de vorming van kenniseenheden, reorganisatie van leerstoelgroepen en in samenhang daarmee het concentratiebeleid van de bibliotheek) viel in 2000 het besluit om de bibliotheek op te heffen en de collecties over te plaatsen naar andere bibliotheken.

De bijzondere collectie van Huishoudstudies werd daardoor net als de vakgroep zelf opgesplitst. Jammer genoeg, want ook al ging er niets verloren, zeker in dit geval was het geheel meer dan de som der delen. Deze fase was ook voor ons als bibliotheekmedewerkers niet altijd even gemakkelijk, ook omdat wij moesten omgaan met het feit dat medewerkers van de vakgroep er veel moeite mee hadden.

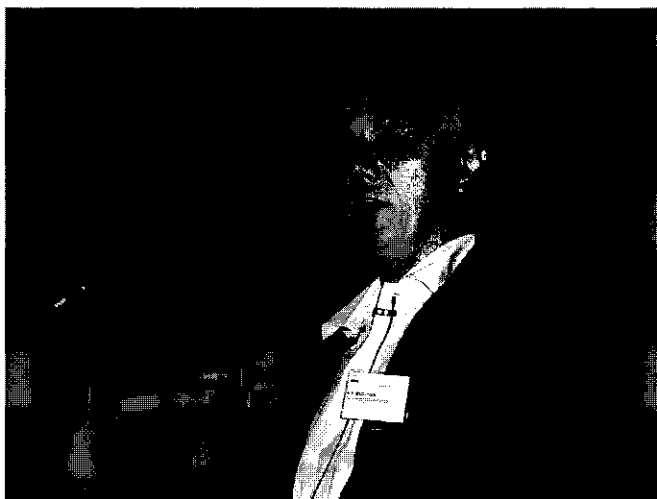
Het definitieve einde heb ik niet meer meegemaakt doordat ik in het kader van de reorganisatie van Bibliotheek Wageningen UR ben overgeplaatst naar mijn huidige werkplek, Bibliotheek TEELT."

Forum

Speerpunt van het concentratiebeleid is de realisatie van de nieuwbouw in het gebied De Born in Wageningen, die is gepland in 2006. In het Forum kan de interactie tussen onderwijs en informatievoorziening beter vorm krijgen. In het verslagjaar werd bekend dat architectenbureau Quist Wintermans Architecten B.V. het gebouw gaat ontwerpen. Architect Paul Wintermans lichtte een tipje van de sluier op tijdens zijn lezing op de Netwerkdag, die werd gehouden op 7 november. Zijn boeiende voordracht ontlokte enthousiaste reacties bij tientallen 'toekomstige bewoners'.

Enkele werkgroepen hebben de wensen van de bibliotheekorganisatie, - medewerkers en - gebruikers in kaart gebracht. Op initiatief van de Bibliotheek zijn de Saxion Hogeschool IJsselland en de universiteitsbibliotheken van Maastricht en Leuven bezocht. Medewerkers en studenten hebben de gelegenheid gekregen om mee te praten over de toekomstige huisvesting. Er zijn twee 'Rapporten Nieuwbouw Bibliotheek Wageningen UR' verschenen: 'Bibliotheekfuncties en -ruimten Forumgebouw' en 'Nieuwe studieplekken in het Forumgebouw', de uitkomst van een enquête onder Wageningen UR-studenten.

De collecties van Bibliotheek Jan-Kopshuis en van de bibliotheken Plant, Agrotechnologie en Voeding en Groene Ruimte worden naar het Forum verhuisd. De locatie Deventer van Hogeschool Larenstein krijgt ook een plaats in het Forum, inclusief de mediatheek.

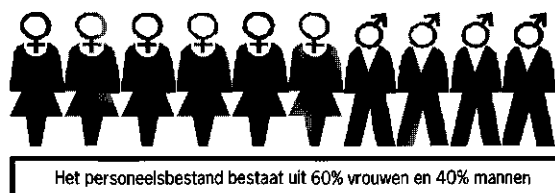
Architect Paul Wintermans tijdens de Netwerkdag 2002

Voor al door de gestage groei van de collectie was de Bibliotheek in de loop der jaren op verschillende plaatsen in Wageningen gehuisvest. In 1873 bevond de bibliotheek zich nog in het gebouw van de gemeentelijke Hogere Burger School, de bakermat van de Bibliotheek. Vanaf 1922 vinden wij de Bibliotheek in de Wageningse wijk Duivendaal. Regelmatig waarschuwde de toenmalige bibliothecaris voor ernstig brandgevaar. Onder de Bibliotheek lag namelijk een smederij en vlakbij stond een scheikundig laboratorium. In de naoorlogse jaren was het beleid er op gericht om naast een centrale bibliotheek de collectie te verspreiden over verschillende bibliotheken bij de vakgroepen van de universiteit. In het najaar van 1981 vond de laatste verhuizing van de centrale bibliotheek plaats van het gebouw 'Achter de Aula' naar het Jan-Kopshuis. Het "Centrum voor wetenschappelijke informatievoorziening" werd in twintig maanden gerealiseerd op de voormalige algemene begraafplaats. Het karakteristieke poortgebouw, een beschermd monument, werd gerestaureerd en in de nieuwbouw geïntegreerd. Als de planning van het Forum wordt gehaald, verlaat de Bibliotheek na 25 jaar het Jan-Kopshuis.

PERSONEEL EN ORGANISATIE

Samenstelling

Op 31 december 2002 waren 117 medewerkers in dienst van Bibliotheek Wageningen UR, waarvan 60% vrouwen en 40% mannen. De gemiddelde leeftijd van de bibliotheekmedewerkers was 46 jaar en 60% is 45 jaar of ouder. Ruim 90% heeft een vaste aanstelling en de gemiddelde diensttijd is 16 jaar. Bijna 60% van de medewerkers werkt in deeltijd (voornamelijk tussen de 16 en 32 uur). 70% van de bibliotheekmedewerkers heeft een aanstelling bij de WU en 30% bij de Stichting DLO.

Reorganisatie

Op 1 maart was de reorganisatie van het Facilitair Bedrijf (inclusief de Bibliotheek) definitief voltooid. Van enkele medewerkers bleek na de plaatsing, dat zij toch niet op de juiste plek waren terecht gekomen. Voor deze medewerkers is een andere oplossing gezocht en gevonden. De overgang van een aantal LNV-medewerkers heeft nogal wat voeten in aarde gehad, maar ook zij behoren sinds oktober officieel bij de bibliotheekorganisatie.

Op 29 mei werd voor het bibliotheekpersoneel een feestelijke bijeenkomst georganiseerd in de Capitulatiezaal van Hotel De Wereld in Wageningen. Onder het genot van een hapje, drankje en muziekje werd de reorganisatie officieel afgesloten en presenteerde bibliothecaris Leo Waaijers de visie voor de bibliotheek in de komende jaren.

Ziekteverzuim

Het gemiddelde ziekteverzuim bij Bibliotheek Wageningen UR was in 2002 4,6% (exclusief langdurig zieken, langer dan 365 dagen ziek). Inclusief langdurig zieken was het 5,8%. Dit verzuim is lager dan het gemiddelde van het gehele Facilitair Bedrijf, maar hoger dan het verzuim bij geheel Wageningen UR (3,4% exclusief langdurig zieken en 5% inclusief langdurig zieken). De reorganisatie lijkt hiervoor een logische verklaring. In een periode van veel turbulentie en onzekerheid is het niet verwonderlijk dat de cijfers tijdelijk wat hoger liggen.

Werkdrukonderzoek

In navolging van een soortgelijk onderzoek bij de DLO-onderzoeksinstituten is TNO-Arbeid in 2002 begonnen met een werkdrukonderzoek bij de andere onderdelen van Wageningen UR (Departementen, Bestuurscentrum, Facilitair Bedrijf, Praktijkonderzoek, IAC en ILRI). Via vragenlijsten en interviews werd in kaart gebracht waar binnen de organisatie mogelijk sprake is van werkdruk, wat daarvan de werkgebonden oorzaken zijn en welke maatregelen kunnen worden genomen om de werkdruk te voorkomen of te verminderen. Een commissie van P&O-adviseurs, medezeggenschap, vakbondvertegenwoordigers, BMW, bedrijfsartsen, communicatie- en ARBO-adviseurs begeleidt het onderzoek.

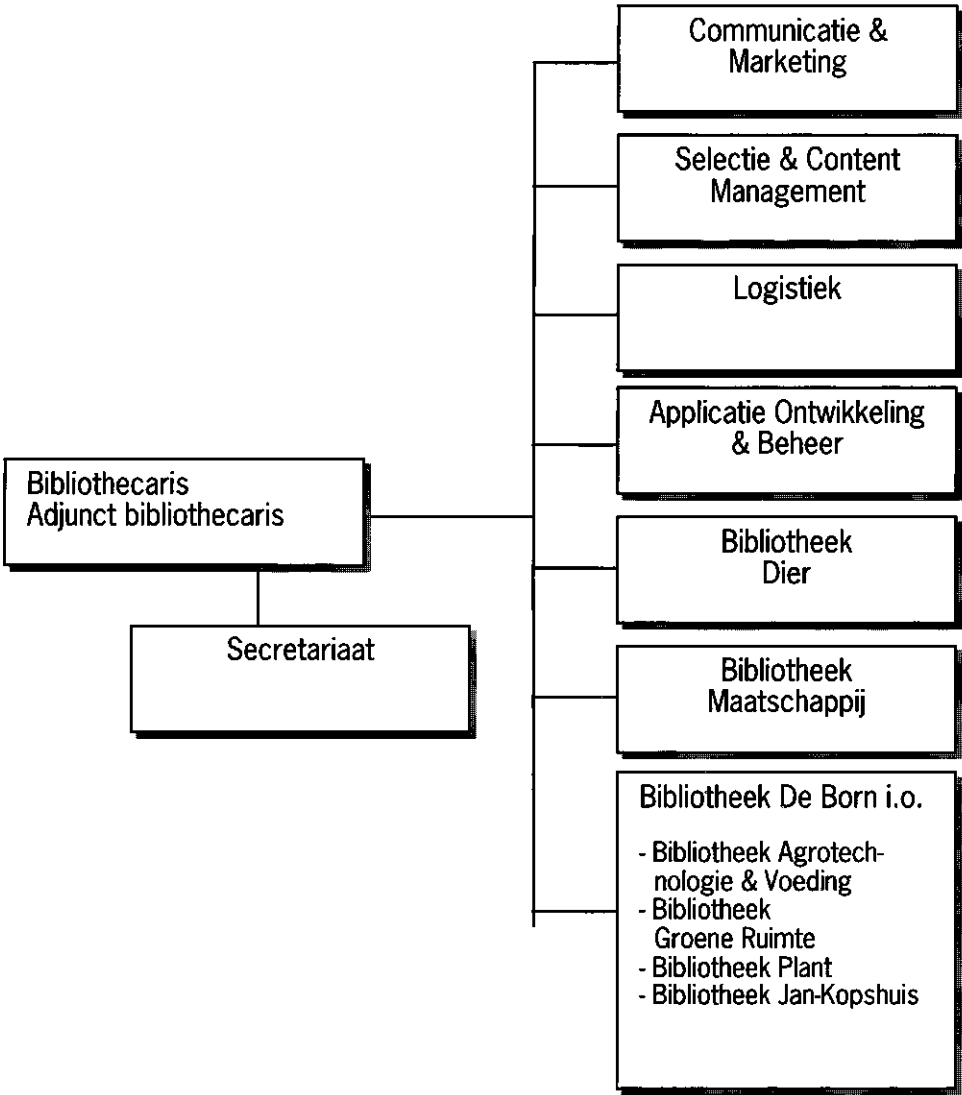
Optare

Vanaf dit jaar konden medewerkers van Wageningen Universiteit gebruik maken van het flexibele arbeidsvoorwaardenpakket Optare. Het werd een groot succes. Vele medewerkers hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om aan hun individuele wensen tegemoet te komen. Eind 2002 konden DLO-medewerkers een aanvraag indienen om met ingang van 2003 ook gebruik te maken van de voordelen van Optare.

Ondernemingsraad

De opname van de Bibliotheek in het Facilitair Bedrijf had tot gevolg dat de Ondernemingsraad van Bibliotheek Wageningen Universiteit en Pudoc-DLO werd opgeheven. In het verslagjaar kreeg de Ondernemingsraad Facilitair Bedrijf (OR-FB) gestalte. Om de bibliotheekbelangen zo goed mogelijk te vertegenwoordigen in de nieuwe organisatie werd door de voormalige ondernemingsraad besloten de Lijst Bibliotheek samen te stellen. Deze lijst deed met succes mee aan de verkiezingen. Drie bibliotheekmedewerkers hebben zitting in de nieuwe OR-FB, die negen leden telt.

Organisatieschema

BIBLIOTHEEK WAGENINGEN UR IN CIJFERS

	2001	2002
Collectie		
Monografieën	588.336	554.243
Tijdschriftabbonementen	7.882	7.665
Documentleverantie		
Uitleningen	72.932	73.813
Ontvangen IBL-aanvragen	57.469	52.668
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	91,8	90,7
Verzonden IBL-aanvragen	15.373	10.347

De terugloop van het aantal monografieën is ook dit jaar een opvallend verschijnsel. De oorzaak is het intensief opschonen en ontdebellen ter voorbereiding op de verhuizing naar het Forum, zie pagina 20.

Ook het IBL (Interbibliothecair Leenverkeer) loopt sinds een aantal jaren terug. Dit jaar zagen we een forse terugloop. Het is zeker niet verontrustend en heeft te maken met het toenemende digitale aanbod van tijdschriften.

INKOMSTEN EN UITGAVEN 2002

Uitgaven	
Personeel	4.143.700
Automatiseringskosten	123.400
Administratie en reproductie	147.800
Literatuurvoorziening	1.873.900
Bindwerk	75.100
Overig	251.600
Totaal	6.615.500
Inkomsten	
Ontvangen van Wageningen UR en overigen	5.912.800
Documentleveranties	254.300
AGRALIN	145.200
Overig	303.200
Totaal	6.615.500

PUBLICATIES EN VOORDRACHTEN

Publicaties

Smelik, J.: Nieuwe studieplekken in het Forumgebouw; Rapporten Nieuwbouw Bibliotheek Wageningen UR (2002) 1

Boven, M.C.A.: Bibliotheekfuncties en -ruimten Forumgebouw; Rapporten Nieuwbouw Bibliotheek Wageningen UR (2002) 2

Voordrachten

Veerman, I.V.: Content management: Noodzaak of hype, Netwerkdag, Wageningen, 7 november

Waijers, L.J.M.: Een nieuwe rol voor de wetenschappelijke uitgever in het elektronische tijdperk?, IOS Press, Amsterdam, 11 april

Waijers, L.J.M.: Van mediathecaris naar information escort, LWSUVO Jubileumcongres, Wageningen, 18 april

Waijers, L.J.M.: EASY - Equitable Access to Scientific Yield, IATUL Annual Conference, Kansas City, 2 juni, <http://www.iatul.org/conference/02/waijers.pdf>

Waijers, L.J.M.: The Fiesole Collection Development Retreat Series, discussie, Amsterdam, 18 juli

Waijers, L.J.M.: Sleeping with the enemy – Experiments in Wageningen with a model for cohabitation between library and publisher, LIBIS, Leuven, 3 oktober

Waijers, L.J.M.: European project FIGARO to build easy - equitable access to scientific yield – platform for scholarly communication and publication, Thessaloniki, 5 oktober
http://www.figaro-europe.net/docs/Paper_Waijers.pdf

Waijers, L.J.M.: Kunnen commerciële uitgevers en bibliotheken door één deur?, Netwerkdag, Wageningen, 7 november

DEELNEMENDE BIBLIOTHEKEN AAN NLI

Bibliotheeklocaties van Bibliotheek Wageningen UR

Bibliotheek Groene Ruimte:

- Locatie de Haaff (HAAFF)
- Locatie De Hucht (HUCHT)
- Locatie De Nieuwlanden (NIEUWL)

Bibliotheek Agrotechnologie en Voeding:

- Locatie Biotechnion (BIBIOT)
- Locatie Centrum Techniek (CENTEC)
- Locatie Instituut voor Agrotechnologisch Onderzoek (ATO)
- Locatie Rijkskwaliteitsinstituut voor Land- en Tuinbouwprodukten (RIKILT)

Bibliotheek Plant:

- Locatie Planteziektenkundig Centrum (FYTO)
- Locatie Plant- en Gewaswetenschappen (TEELT)
- Locatie Plant Research International (PLANT-BZ en PLANT-HG)
- Locatie Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, sector Akkerbouw, Groene Ruimte en Vollegrondsgroenten (PPOAK)
- Locatie Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, sector Bloembollen (PPOBOL)
- Locatie Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, sector Bomen (PPOBM)
- Locatie Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, sector Fruit (PPOFR)
- Locatie Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, sector Glastuinbouw - Locatie Aalsmeer (PPOGLA)
- Locatie Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, sector Glastuinbouw - Locatie Naaldwijk (PPOGLN)
- Locatie Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, sector Paddestoelen (PPOCH)

Bibliotheek Dier:

- Locatie ID-Lelystad Instituut voor Dierhouderij en Diergezondheid (IDDLO)
- Locatie Rijksinstituut voor Visserij-onderzoek (RIVO)
- Locatie ZODIAC (ZODIAC)

Bibliotheek Maatschappij:

- Informatiecentrum LEI (LEI)
- Locatie Leeuwenborch (LEEUB)

Bibliotheek Jan-Kopshuis (UB)

Bibliotheken, die tot Wageningen UR behoren, maar niet door de Bibliotheek worden beheerd.

- Bibliotheek Centrum voor Talen onderwijs (CENTA), Facilitair Bedrijf, Wageningen UR
- Bibliotheek Laboratorium voor Fysische Chemie en Kolloïdkunde (FYSCHE), Agrotechnologie en Voeding, Wageningen UR
- Bibliotheek Sectie Bodemkwaliteit (BODPLV), Groene Ruimte, Wageningen UR
- Bibliotheek Laboratorium voor Biochemie (BIOCHE), Agrotechnologie en Voeding, Wageningen UR
- Bibliotheek Leerstoelgroep Biosystematiek (PLATAX), Plant, Wageningen UR
- Bibliotheek Leerstoelgroep Fysiologie van Mens en Dier (FYSIOL), Dier, Wageningen UR
- Bibliotheek Leerstoelgroep Meteorologie en Luchtkwaliteit (METEO), Groene Ruimte, Wageningen UR
- Bibliotheek Laboratorium voor Microbiologie (MICROB), Agrotechnologie en Voeding, Wageningen UR

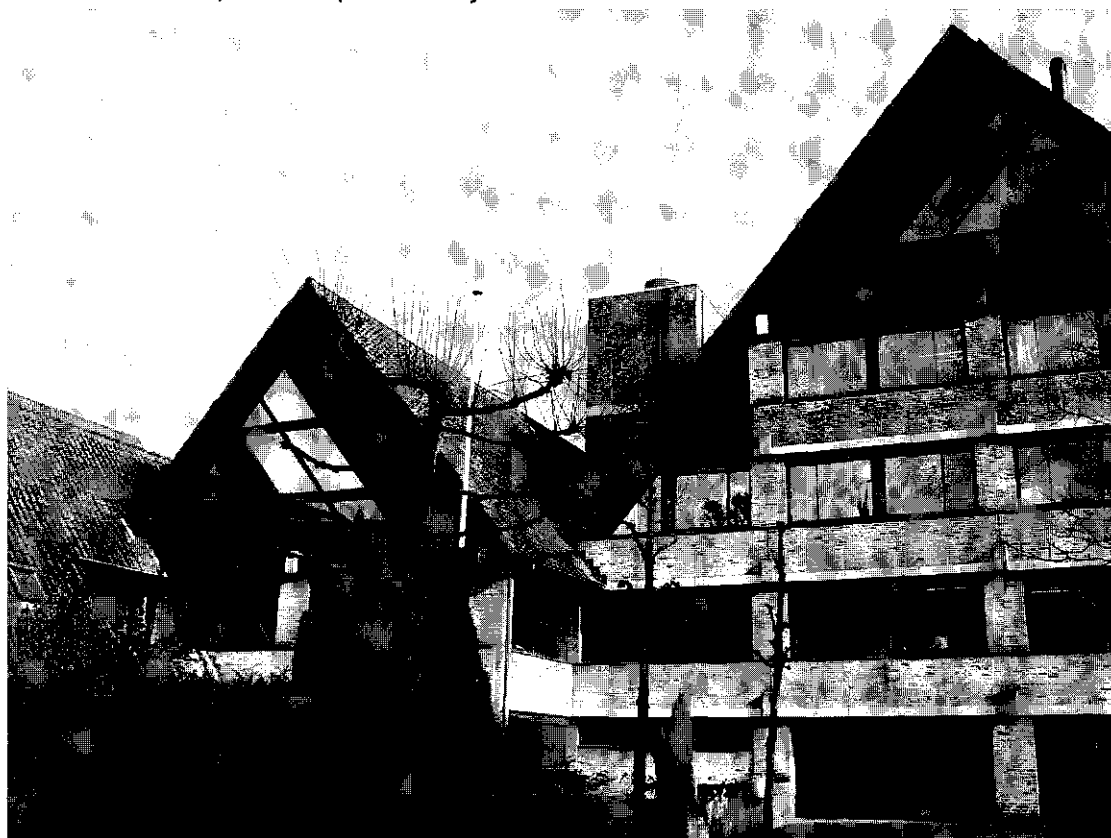
- Bibliotheek Laboratorium voor Organische Chemie (ORGCHE), Agrotechnologie en Voeding, Wageningen UR

Overige bibliotheken, die deelnemen aan NLI

- Bibliotheek Dienst Landelijk Gebied voor Ontwikkeling en Beheer (DLG)
- Bibliotheek Dienst Landelijk Gebied voor Ontwikkeling en Beheer Drenthe (DLGDRE)
- Bibliotheek Dienst Landelijk Gebied voor Ontwikkeling en Beheer Groningen (DLGGRO)
- Bibliotheek Expertisecentrum LNV (ECLNV)
- Bibliotheek Hogeschool Dierenoor (HODI)
- Bibliotheek Instituut voor Agrarisch Recht (IAR)
- Bibliotheek Instituut voor Rationele Suikerproductie (IRS)
- Bibliotheek Internationaal Agrarisch Centrum (IAC)
- Mediatheek Internationale Agrarische Hogeschool Larenstein (IAHL)
- Mediatheek Internationale Agrarische Hogeschool Larenstein Deventer (IAHLD)
- Bibliotheek Ministerie van LNV directie Noord (LNVNRD)
- Bibliotheek Nederlands Instituut voor Oecologisch Onderzoek, Centrum voor Terrestrische Ecologie (NIOOHE)
- Bibliotheek Nederlands Instituut voor Oecologisch Onderzoek, Centrum voor Limnologie (NIOONI)
- Bibliotheek Nederlands Instituut voor Oecologisch Onderzoek, Centrum voor Estuariene en Mariene Ecologie (NIOOYE)
- Bibliotheek Nederlands Instituut voor Zuivelonderzoek (NIZO)
- Bibliotheek Plantenziektenkundige Dienst (PD)
- Bibliotheek Raad voor het Landelijk Gebied (RLG)
- Bibliotheek Staatsbosbeheer (SBB)

Aanvullende informatie over de bibliotheken is te verkrijgen bij:

Helpdesk Bibliotheek Wageningen UR
Postbus 9100, 6700 HA Wageningen
Tel. 0317 484440, e-mail helpdesk.library@wur.nl

LIJST VAN AFKORTINGEN

AGRALIN	- Agrarisch Literatuur Informatiesysteem Nederland
AGRIS	- Agricultural Information System of the FAO
ASFA	- Aquatic Sciences and Fisheries Abstracts
BMW	- Bedrijfs Maatschappelijk Werk
CAB	- Centre for Agriculture and Bioscience
CGIAR	- Consultative Group on International Agricultural Research
DLO	- Dienst Landbouwkundig Onderzoek
FAO	- Food and Agricultural Organization of the United Nations
FSTA	- Food Science & Technology Abstracts
GBK	- Gewasbeschermingskennisbank
IAC	- Internationaal Agrarisch Centrum
IBL	- Interbibliotheek Leenverkeer
ILRI	- International Institute for Land Reclamation and Improvement
KAP	- Kwaliteit van Agrarische Producten
LEI	- Landbouw Economisch Instituut
NLI	- Netwerk Landbouwkundige Informatie
NOD	- Nederlandse Onderzoek Databank
PGO	- Probleem gestuurd onderwijs
TNO	- Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek
UDC	- Universele Decimale Classificatie
XML	- Extensible Markup Language